

ΠΕΤΕΡ ΝΑΝΣΕΝ

Ο ΨΕΥΤΑΡΡΩΣΤΟΣ

‘Ο άρχίατρος δέν μπορούσε νά καταλάβη γρι άπό τόν άρρωστον αυτό.

‘Ο έπίστρμτος άρ. 13 τού 3 λόχου είχε σταλή στο νοσοκομείο γιά μιάν αδυναμία του στο άριστερό πόδι. Δέν μπορούσε νά τό πατήση κάτω. Ήταν σά νά τοῦχε άφαιρεθῇ από τά κόκκαλα ή δύναμη τῆς ζωῆς, καθώς έλεγε μέ τό ιδιωματοικό λεχτικό τῆς Κοπεγχάγης. ‘Ο άρ. 13 ἦτανε στόν πολιτικό του βίο μαραγκός και τό έξωτερικό του μαρτυρούσε πώς ἦταν ένα ίκανώτατο παληκάρι.

«Νά τόν πάρη ό διάλογος άν δέν εἶνε ψέμματα!» εἶπε ό άρχίατρος στή συνοδεία του όταν γιά πρώτη φορά έξέτασε τό πόδι τού άρ. 13. «‘Ο μασκαράς αυτός εἶνε άπλούστατα ένας παλιάνθρωπος. Δέν έχει ούτε τό παραμικρό. Μά δόξα νάχη ό θεός έδώ στο στρατιωτικό έχουμε μέσα τέτοια, πού νά ξεμπερδέψουμε στο λεφτό μ’ ένα τέτοιον άνθρωπάκο. Θα τόν κάνουμε καλά.»

‘Οπωσδήποτε τό πόδι τού άρ. 13 δέ φαινόταν καθόλου πώς εἶνε άρρωστο. Ήταν ένα από τά πιο καλά φορημαρισμένα πόδια, πού μπορούσε νά φαντασθῇ κανείς — πραγματικά κλασικό, ίκανό γιά μοντέλο.

Στό μεταξὺ όμως ό άρχίατρος εἶδε πώς δέν είχε δίκιο, πιστεύοντας στή γρήγορη άποτελεσματικότητα τών στρατιωτικῶν θεραπευτικῶν μεθόδων.

Και όμως οι μέθοδοι αυτές εφαρμόζονταν σ’ όλη τους τήν ἔχταση και χωρίς καμμιά φειδώ.

‘Αρχισε μέ δίαιτα πυρετού και μ’ επίθεση έκδορίων. ‘Υστερα ἤρθε ή ηλεκτρική μηχανή στή σειρά, στήν άρχή ή μικρή και ύστερα ή μεγάλη. Ήταν έξ άλλου μιá έξαίσια θεά, όταν ἔκαναν ηλεκτρισμούς στο πόδι τού άριθ. 13. Κατά τήν ἐκκένωση τού ηλεκτρικού ρεύματος παρουσίαζε ένα παιχνίδιασμα μῶν πλαστικής όμορφιάς. ‘Ο άριθ. 13 όμως δέν ἔβρισκε θεραπεία. Στριφογύριζε κατά τό διάστημα τών ηλεκτροσμῶν, από καιρό σέ καιρό ἔβγαζε μιάν ἄδελή κραυγή πόνου. ‘Αλλά τό πόδι του ἦταν και ἔμενε παράλυτο. Πρίν και ύστερα από κάθε ηλεκτρισμό, πού τοῦκανε ό άρχίατρος μέ τά ίδια του δυνατά χέρια, ἔβαζαν τόν άρ. 13 νά σταθῇ κοντά στο κρεβάτι του, γιά νά δοῦν καμμιά βελτίωση. Μ’ αυτός ἔγερνε στή στιγμή από τήν άριστερή πλευρά και δέν μπορούσε νά σύρη τό πόδι του.

‘Υστερα από τήν ηλεκτροθεραπεία ἤρθε ή λουτροθεραπεία. Κάθε πρωί και κάθε βράδυ ό άρ. 13 ἔπαιρνε ντους και άχτινόλουτρα. Ή θερμοκρασία του μᾶνιου κατέβαινε όσο μπορούσε πιο χαμηλά. ‘Ο άριθ. 13 ἐδήλωνε πώς ἔτρεμε σάν τό σκύλο, αλλά «ἔπρεπε φυσικά νά τά υποφέρῃ όλα, άν ἦτανε νά διῇ μ’ αυτά μιá θεραπεία.» Καί όμως δέν ἔβλεπε καμμιá θεραπεία. ‘Ο άριθ. 13 δέν ἦταν κανένας από τούς συνηθισμένους άρρώστους γιά τούς νοσοκόμους. ‘Επρεπε δυό φορές τήν ἡμέρα νά τόν μεταφέρουνε πάνω σ’ ένα φορεῖο στο πλυντήριο και τό λουτρό. Κι’ ακόμα όσο διαρκούσε τό λουτρό ἔπρεπε νά καταβάλλουνε φροντίδες γιά νά τόν κρατοῦν στα πόδια του — ἔγερνε πάντα άπό τήν άριστερή μεριά.

‘Εξόν απ’ αυτό όμως, πώς τόν υποπτεύονταν δηλαδή γιά προσηυημένο άρρωστο, και πώς ἔβαζε τούς

νοσοκόμους σέ διπλό κάπο, ἔπρεπε νά όμολογήσῃ κανείς, πώς ό άριθ. 13 ἦταν ένα υπόδειγμα άρρωστου. Ήτανε πάντα έξαιρετικά εὐγενικός και φιλοφρονητικός στους τρόπους του — σχεδόν καθώς πρέπει — και δέν ἐπρόδιδε ούτε μέ κανένα λόγο ούτε μέ κανένα μορφασμό δυσαρέσκεια γιά τήν ἰταμότητα, μέ τήν όποιαν του φέρονταν καμμιά φορά. ‘Απεναντίας. ‘Εφαινονταν έξαιρετικά ύποχρεωμένος γιά τίς φροντίδες πού κατέβαλλε γι’ αυτόν ό άρχίατρος. ‘Εφαινονταν — μ’ όλο πού τοῦδειχναν φανερά — όλως διόλου άσυγκίνητος, πού τόν θεωρούσανε γιά ψευτάρρωστο και τόν κακομεταχειρίζονταν γι’ αυτό.

Σιγά σιγά ἔκανε τόν άρχίατρο νά τόν θαυμάζῃ σχεδόν.

‘Αφού πέρασε ἐπὶ όχτώ ἡμέρες σέ άμετάβλητην άνθηρότητα τρώγοντας τροφή πυρετικού — σιτορόψομο, τσάι και γάλα — τοῦπε τέλος ό άρχίατρος. «Θαρωῶ πώς πρέπει νά προσπαθήσετε νά κουνήσετε λίγο τό πόδι σας, γιά νά μπορέσουμε και μεῖς νά σας δώσουμε κάτι καλύτερο νά φάτε. Γιατί καταλαβαίνετε βέβαια, πώς δέν μπορούμε νά δώσουμε βαρειά τροφή σ’ έναν άρρωστο μέ τόσο άδύνατο πόδι. Δέ θάχετε ἴσως ὅρεξη γιά κανένα μπιφτέκι;»

‘Ο άριθ. 13 κῦτταξε τό γιατρό μέ συγκίνηση και μέ μιάν έκφραση εὐγνωμοσύνης και εἶπε: «‘Όχι, εὐχαριστῶ πολύ, κύριε δόχτορ, δέν θέλω τίποτα. Εἶμαι ύπερευχαριστημένος μέ τή τροφή πού μου δίνετε.»

— «Τετραπέρατος μασκαράς!» ἐψιθύρισε ό άρχίατρος, όταν ἔφευγε γιά νά ἐπισκεφτῇ τόν παρακάτω θάλαμο. «Αὐτός εἶνε, μάρτυς μου ό θεός, ό πιο πεισιπάρης παλιάνθρωπος, πού συνάντησα στή ζωή μου.»

Κείνη τή μέρα δόθηκε ή ἐντολή νά ζυγίσουνε τόν άριθ. 13. Καί τήν ἐπομένη δδομάδα — άφού ἐπὶ όχτώ ακόμα μέρες διατηρήθηκε μέ τροφή πυρετικού — ζυγίστηκε πάλι. Εἶχε γίνει τρία πρύντια βαρύτερος.

‘Από κείνη τή μέρα ή καρδιά τού άρχίατρον ἦταν γεμάτη συμπάθεια γιά τόν άριθ. 13. «Φυσικά, εἶνε μιá βρωμοδουλειά άνακατεμένη στο παιχνίδι!» ἔλεγε.

— «Εἶνε μολαταῦτα ἔξοχο. Πώς θά κατασταλάξῃ στή φυλακή δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Θαδῖνα όμως μ’ εὐχαρίστηση δέκα κορώνες γιά νά τόν βγάλουν πάλιν απ’ ἐκεῖ μέσα.

«Οἱ ἐπιστημονικές μαρτυρικές κοῦρες», καθώς ἔλεγε ό άρχίατρος, ἔξακολουθοῦσαν στο μεταξὺ νά εφαρμόζονται ταχτικά. Πρὸ πάντων μιá φορά πού τίς εἶχαν άρχίσει γιά νά μὴ μείνουν στή μέση. Γιατί ό άρχίατρος εἶχε ἀποβάλει στο βάθος τήν ἐλπίδα, πώς ό άριθ. 13 θά όμολογοῦσε ποτέ τήν ἀλήθεια, άφού ἄρχισε μάλιστα νά κάνει τή σκέψη νά τόν στείλῃ στο στρατοδικείο.

Αὐτό συνέβη μιá μέρα πού ό άρχίατρος εἶχε ἄσχημα κέφια. ‘Όταν ἔφτασε στόν άριθ. 13, τοῦδωσε μιá δόση ηλεκτρισμοῦ πάρα πολύ μεγάλη, πράγμα πού δέν εἶχε κάνει ποτέ ἴσαμε κείνη τή στιγμή. Γύρω από τό κρεβάτι, πού κείτονταν τό θῦμα, στέκονταν ό βοηθός τών γιατρῶν, οἱ θαθμοφόροι, οἱ νοσοκόμοι και ή ἀδελφή δεσποσύνη Σβίγκστρουπ, ή πιο νέα γυναίκα τού νοσοκομείου, ή «καλλονή» καθώς τή λέγανε, μιá μεγαλόσωμη, μαυρομάτα, καλοθρεμένη κοπέλλα μέσα στα τριάντα μέ σαράντα χρόνια τῆς.

Ξάφνου ό άριθ. 13 ἔβγαλε μιá δυνατή κραυγή και τήν ἴδια στιγμή πιάσανε σπασμωδικοί λυγμοί τή δεσποσύνη Σβίγκστρουπ, πού πετάχτηκε ἔξω και πῆγε

κλαίγοντας στο κρεβάτι της, στο θάλαμο, που ήταν δίπλα στο θάλαμο των αρρώστων.

Ο αρχίατρος σταμάτησε λίγο. «Πηγαίνετε και χύσετε του στο κεφάλι μια λεκάνη νερό,» είπε στο βοηθό, ενώ ξεριξε επίτηδες μερικά ακόμα δυνατά ήλεκτρινα ρεύματα στον αριθ. 13.

Όταν όμως ύστερ' από λίγο βρέθηκε με το βοηθό στις σκάλες, του είπε: «Παρατηρήσετε, ποτέ αξιότιμη κύριε συνάδελφε αν ή δεσποσύνη Σβίγκστρουπ είχε κάπως αίσθηματική;»

«Όχι, τουλάχιστο κατά τρόπο που να φαίνεται.»

«Και γώ το ίδιο.— Πώς σκέφτεται λοιπόν η νέα επιστήμη στην περίπτωση αυτή;»

«Χμ! Η δεσποσύνη Σβίγκστρουπ βρίσκεται σε μια μεταβατική περίοδο για τις γυναίκες, κύριε αρχίατρε.. Γι' αυτό φρονώ, πώς οι συνέβη πιθανόν να είχε συνέπεια...»

«Αξιότιμη κύριε συνάδελφε, επιτρέψατέ μου να σας πω, πώς δεν είστε ανθρωπογνώστης. Η γνώμη μου είναι αυτή, πώς βρισκόμαστε κοντά στη λύση του αινίγματος.»

«Ποιού αινίγματος;»

«Όσον αφορά τον αριθμ. 13. Ακούσετε τώρα, κύριε δόκτορ, και κάνετε ακριβώς ό,τι θα σας πω. Σήμερα το απόγευμα να δηλώσετε κατ' εντολή μου, ότι ο θάλαμος ασθενών της δεσποσύνης Σβίγκστρουπ πρόκειται να διαρρυθμιστεί για πάσχοντες από αδενώδη οίδημα, επειδή δεν υπάρχει πια θέση στο νοσοκομείο των επιδημιών. Για το λόγο του κολλητικού κινδύνου των θαλάμων θα απαγορευθεί στους εκεί νοσοκόμους και στις αδελφές, να έρχονται σ' επαφή με τον οποιοδήποτε από το νοσοκομείο εδώ. Με άλλα λόγια θα υποβάλετε προσωρινά και τους δυο υπό κράτηση. Έπειτα μοιράσετε τους αρρώστους της δεσποσύνης Σβίγκστρουπ όπως έχετε κρίνει σκόπιμα. Τον αριθ. 13 όμως να στείλετε στην άλλη πτέρυγα κάτω, στην κυρία Ξανθίπης Μόρτενσεν — Καταλαβαίνετε;»

«Έτσι λοιπόν φρονεί ο κύριος αρχίατρος; Ο βοηθός χαμογελούσε πονηρά.

«Ναι. Κάνετε μόνο καθώς σας λέγω.»

Ο αριθμός 13 είχε μείνει τρεις μέρες στην κυρία Μόρτενσεν και του έκαναν και ζει την ίδια δίαιτα που του έκαναν έως τότε, τροφή πυρετικού, μπάνια και ήλεκτρισμούς.

Όταν την τρίτη μέρα ο αρχίατρος στέκονταν πλάι στο κρεβάτι του και του ζητούσε πληροφορίες για την υγεία του, του απάντησε. «Πραγματικά, κύριε αρχίατρε, τώρα πιστεύω πως αρχίζω να πηγαίνω καλύτερα. Αισθάνομαι, σά να πήρε λίγη δύναμη το έρρωστό μου πόδι.»

«Δόξα νύχνη ο Θεός!» είπε ο αρχίατρος. «Σκεπτόμουν πάντα, πώς η ήλεκτροθεραπεία θα σας έκανε καλό. Να δήτε, σάν κάνετε ακόμα δέκα μέρες περίπου εξαιρετικά δυνατούς ήλεκτρισμούς, πώς θα σας έχουμε πίσω γερό, σάν αξιο στρατιώτη.»

Ύστερα έδωσε την εντολή να του φέρουν, ό,τι χρειάζονται για τη μέρα.

Η ελπίδα του αρχιάτρου επληρώθηκε κατά θανιάσιο τρόπο. Η δομάδα δεν είχε ακόμα τελειώσει και το πόδι του αριθμ. 13 είχε βρή πληρέστατα την υγεία του.

Τη μέρα, που ήταν να βγεί απ' το νοσοκομείο, τον

εκάλεσαν ύστερα από την ιατρική επίσκεψη στο θάλαμο επισκέψεων που ήταν ο αρχίατρος.

Με το στρατιωτικό παλίκιο στην κεφαλή ο αρχίατρος τον πλησίασε.

«Θα μπορούσα να σας κλείσω στη στρώγγα, κύριε 13. Τό ξέρετε αυτό;»

«Μάλιστα, κύριε δόκτορ.»

«Ίσως να το κάνω μάλιστα. Γιατί κατά βάθος αυτό είναι το καθήκόν μου. Κατά διαβόλου, άνθρωπε και σὺ, γιατί δε λέγατε μια λέξη; Δεν έχετε να πείτε τίποτα για να δικαιολογηθείτε;»

«Εύρισκα, πώς ήταν η όμορφότερη αδελφή, που είχα συναντήσει στη ζωή μου!»

«Από που την ξέρατε;

«Την είδα μια μέρα, που ήρθα να επισκεφτώ ένα άρρωστο συνάδελφό μου.»

«Και ύστερα;»

«Ναι, ύστερα συμφωνήσαμε, πώς θα εδιήλωνα ασθένεια.»

«Δε θα γλυτώσετε τη φυλακή.»

«Όχι, αυτό το ξέρω, κύριε αρχίατρε. Τό ζήτημα όμως τώρα είναι αυτό, πώς»

«Τί;»

«Πώς πρέπει νύχνη ένα παιδί. Τουλάχιστον αυτό μου γράφει σήμερα τό πρωί.»

«Έτσι, και ύστερα;»

«Ναι, ύστερα θα ήθελα να την παντρευτώ, μόλις θα ξεπερδευα με το στρατιωτικό. Γιατί είναι η όμορφότερη αδελφή, που έτυχε να συναντήσω στη ζωή μου.»

«Ύστερα γιατί μαγειρεύει και θαυμάσια!»

Ο αρχίατρος έβυσε το κεφάλι του κάτω από το παλίκιό του. Ξάφνου τό πέταξε σε μια γωνιά και είπε.

«Νά όσο για μένα! Δε θέλω να σας αναφέρω, όμως ο άντρας πρέπει νύχνη ένα λόγο! Θα παντρευτείτε τό κορίτσι και γώ θα γίνω κουμπάρος στο παιδί, — αυτό είναι τό δλιγώτερο που είμπορώ να απαιτήσω. — κι' αν είναι κορίτσι βγάλτε το 'Ηλεκτρίνα. Μπορείτε κι' άλλας να συντομέψετε τόνόμά του και να τό κάνετε Τρίνα. Σύμφωνοι, πώς;»

«Μάλιστα, κύριε αρχίατρε!»

Μετάφραση: ΜΕΝΑΝΤΡΟΥ ΜΑΓΝΗ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σε άδικημένο

Και σὺν ξεκάρρωτο ἀραμπά της Μούσας ξαναζεύτηκες,
μ' ἀφροὺς και λίσσας Κύματα τό ἀριστεῖο κυνήγησες.

Τά πάντα ἐμμεταλλεύτηκες,
κι' ὅλα καταστρατήγησες.

★★

Τυμφορησιαγμός

Εἶναι βουνά πολλῶν λογίων μέσα σ' αὐτή τήν πλάση.

Εἶναι βουνά με λιόλουστες πλαγιές μαγευτικές.

Εἶναι βουνά με ρεματιές κι' εἶναι βουνά με δάση.

Κι' ὁ Τυμφορηστὸς εἶναι βουνό που γράφει κραιπνές.

★★

Σε νέο ποιητή

Τά μέτρα σου ὅλα ἀμέτρητα, μήτε ρυθμὸς σωστός.

Θά σε παϊνέση, γράφοντας γιά σένα, ὁ Τυμφορηστὸς.

ΠΙΚΡΑΓΚΑΘΗΣ